

Utstillingsvindu for kvinner i lokalpolitikken Trøndelag

**Rapport fra spørreundersøkelse blant
kommunestyrerepresentanter som ikke
ble nominert ved kommunevalget høsten 2007**

Innhold:

Om undersøkelsen	3
Sammendrag:	4
Resultater fra undersøkelsen.....	5
Del 1: Bakgrunnsdata	5
Del 2: Forventninger til deltakelse i kommunestyrearbeid.....	10
Del 3: Erfaringer fra deltakelse i kommunestyrearbeid	11
 Tilbakemelding på arbeidet som kommunestyrerepresentant	
Partigruppen:	14
Gruppeleder	15
Andre politikere	15
Gjenvalg	16
 Vedlegg	 19-22

Om undersøkelsen

Det nasjonale prosjektet *Utstillingsvindu for kvinner i lokalpolitikken*, er i Trøndelag representert ved kommunene Osen, Rissa, Verdal og Steinkjer. Kvinneuniversitetet Nord (KUN) utførte på oppdrag fra disse fire kommunene en spørreundersøkelse blant alle ikke-renominerte kommunestyrerepresentanter etter valget 2007. – Det hadde til dels vært store utskiftninger blant kommunestyrerepresentantene i disse kommunene, og målet var å undersøke hvorfor kvinner ikke ønsket å fortsette i kommunestyrene. For spesielt å kunne si noe om kvinners erfaringer, ble det bestemt å sammenligne kvinners og menns erfaringer: En komparativ studie er egnet for å kartlegge og belyse forskjeller mellom kvinner og menns forventninger til og erfaringer fra kommunestyrearbeid. Etter kommunestyrevalget 2007 var kvinnelig representasjon i kommunestyrene fordelt slik:

Osen	26,7
Rissa	37
Verdal	34,3
Steinkjer	46,8

Tabell 1: Kvinner i kommunestyrene. Prosentandeler.

Spørreskjema brukt i undersøkelsen ble laget etter mal fra en større nasjonal undersøkelse foretatt av NIBR i 2005; *Frode Berglund, Likestilte politikere? Om rekruttering og frafall i lokalpolitikken*. Skjema ble tilpasset den lokale undersøkelsen i samarbeid med styringsgruppa for Utstillingsvindu Trøndelag. Det ble sendt ut skjema til 52 ikke-renominerte representanter fra perioden 2003-2007¹. Vedlagt fulgte frankert returkonvolutt og informasjonsbrev, hvor respondentene samtidig ble bedt om å samtykke på sin deltakelse i undersøkelsen. Deltakelse var frivillig og respondentene ble informert om at undersøkelsen var tilrådd av Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste. KUN har ikke fått tilbakemelding fra respondenter på at spørreskjema var vanskelig å forstå eller svare på, og mottok svarskjema fra et utvalg på 32 avtroppende representanter. Dette utgjør en svarprosent på 62%. Nettoutvalgets representativitet og undersøkelsens validitet må sees i lys av dette frafallet.

¹ I første runde ble det ved en feil sendt ut spørreskjema til alle kommunestyrerepresentanter fra perioden 2003-2007, som ikke ble medlem i kommunestyre også perioden 2007-2011. Dermed fikk representanter som var nominert, men ikke kom inn i kommunestyre spørreskjema. Målgruppen var bare *ikke-renominerte* representanter. – Det lyktes imidlertid å skille de svarskjema dette dreide seg om, ut fra utvalget.

Sammendrag:

Denne rapporten baserer seg på data fra et utvalg på 32 avtroppende kommunestyrerepresentanter i Osen, Rissa, Verdal og Steinkjer etter valget 2007. Totalt var det 52 representanter i målgruppen for undersøkelse. Svarprosent er 62% - og er større blant menn enn kvinner.

Undersøkelsen viser at 56% av utvalget på noe tidspunkt i perioden planla å ta gjenvalg. Dette gjelder 52% av mennene og hele 64% av kvinnene. Da de likevel ikke ble nominert, er kvinnenes hyppigst benyttede årsak for ikke å stille til gjenvalg, at deltakelse i kommunestyre tar for mye tid. Dette gjenspeiles også i respondentenes frie kommentarer, hvor kvinner ønsker faste møtetider og tilrettelegging på jobb, slik at de slipper å ta igjen det forsømte etter deltakelse i politikk.

Menns hyppigst benyttede forklaring for ikke å renomineres, er at de ikke orker maktspeillet. Dette er også her noe som belyses i menns frie kommentarer, hvor maktkamp og konflikt står sentralt (se side 18).

Bedre tid er en faktor som kunne fått begge kjønn til å stille til gjenvalg, selv om dette ga mest utslag for kvinner. 36% av kvinnene oppga at bedre tilrettelegging av møter i forhold til arbeids- og familiesituasjon (eks. barnepass) kunne bidra til gjenvalg. For kvinners vedkomne var også *økt forståelse fra andre politikere for egen arbeids- og familiesituasjon* en faktor som kunne vært bedre. Ingen menn, men 18% av kvinnene ønsket *økt forståelse fra egen familie* for sin deltakelse. Like mange kvinner hadde ønsket endring i møtetider, mot 10% av mennene. - Etter *Bedre tid*, er *Tilrettelegging av møter i forhold til arbeids- og familiesituasjon (eks. barnepass)*, en faktor også menn viser til dersom de skulle vurdert gjenvalg – sammen med *Økt tillitt fra partiet* og *Andre faktorer*.

Sammenlignes forventninger til, med erfaringer fra deltakelse i kommunestyret, er det noen interessante tendenser som peker seg ut: Menn i alderen 56+, og i noen grad også kvinner 26-40 har gjort seg mer positive erfaringer enn forventet i forhold til å få igjennom saker, få innflytelse og bli tatt på alvor. Disse gruppene opplevde også i størst grad det å få, og få positiv tilbakemelding fra sin partigruppe. - For andre grupper kvinner og menn var generelt sett erfaringene dårligere enn forventet. Erfaringer i forhold til det å bidra til et bedre lokalsamfunn var dårligere enn forventningene for alle grupper.

Rapporten viste ingen store forskjeller i årsak til nominasjon mellom kvinner og menn. Noen flere kvinner enn menn oppgir personlig bekjentskap som årsak til førstegangs nominasjon, mens unge kvinner og godt voksne menn ofte viser til aktivitet i lag og foreninger. Nominasjon til valget 2003 skjedde i 88% av tilfellene ved at kandidatene direkte ble oppfordret til å stille på politisk liste.

Resultater fra undersøkelsen

Tabellene i rapporten er satt opp for å belyse forskjeller mellom kjønn og aldersgrupper, og er angitt i prosentandeler. For å sikre anonymitet, er ikke kommunetilhørighet egen variabel ettersom utvalget er lite.

Del 1: Bakgrunnsdata

Svarprosent fordelt på kjønn:

	N	n	%
Totalt	52	32	62
Kvinner	21	11	52
Menn	31	21	68

Tabell 2: Svarprosent.
Absolutte tall og prosentandeler

Respondenter fordelt på kjønn:

	Kvinner	Menn	N
Ant	11	21	32
%	34	66	100

Tabell 3: Utvalget fordelt på kjønn

Av en målgruppe på totalt 52 avtroppende representanter viser Tabell 2 en svarprosent på 62%. Av 52 i det opprinnelige utvalget var 21 kvinner og 31 menn. Utvalget som besvarte skjema besto av 11 kvinner og 21 menn – noe som vil si at 52% av kvinnene og 68% av mennene fra målgruppen har svart. Dette betyr at analysene i denne teksten baserer seg på svar fra et nettutvalg bestående av 34 % kvinner og 66% menn (Tabell 3). Med tanke på at spesielt kvinners forventninger til og erfaringer fra kommunestyrearbeid skulle belyses i analysen, må denne skjevfordelingen kunne betraktes som uheldig.

Alder og kjønn	K	%	M	%	Tot	%
18-25			1	4,7	1	3,1
26-40	4	36,4	1	4,7	5	15,6
41-55	4	36,4	10	47,7	14	43,8
56-65	3	27,2	8	38,2	11	34,4
Over 65			1	4,7	1	3,1
	11	100	21	100	32	100

Tabell 4: Alder og kjønn

Tabell 4 viser fordeling på kjønn og alder blant respondentene i undersøkelsen. I siste kolonne ser vi hvordan det totale utvalget er fordelt i forhold til alder. Nær halvparten av representantene befinner seg i aldersgruppen 41-55 år. Det er verdt å merke seg at det er ca dobbelt så mange i aldersgruppen 56-65 som i aldersgruppen 26-40. Både i den yngste og eldste aldersgruppen finner vi bare 3.1% av utvalget.

Ser vi nærmere på kjønn, er ikke tendensene like entydige: I hver av kategoriene 26-40 år, og 41-55 år blant kvinnene finner vi 36,4 % av utvalget. I aldersgruppen 56-65 er det 27,2 %. Blant mennene finner vi derimot bare 4,7% i aldersgruppen 26-40 år, 47,7 i aldersgruppen 41-55 år, og 38,2 % i aldersgruppen 56-65 år. Blant de unge representantene finner vi dermed langt flere blant kvinnene, mens mennene i større grad er representert også i de eldste aldersgruppene.

Bostedskommune	N	n	%
Steinkjer	26	16	62
Verdal	5	5	100
Rissa	13	8	62
Osen	8	3	38
	52	32	

Tabell 5: Svarprosent etter bostedskommune.

Kommunestyre: Størrelse og utskifte i prosent			
	Ant.repr.	Avtroppende	%utskifte
Steinkjer	47	26	55
Verdal	35	5	14
Rissa	27	13	48
Osen	17	8	47

Tabell 6: Kommunestyrenes størrelse og prosent utskifting ved valget 2007

Halvparten av alle ikke-renomnerte representanter tilhørte Steinkjer kommune (Tabell 5). Dette forholdet gjenspeiles i nettoutvalget; halvparten som har svart er avgåtte representanter fra Steinkjer. Rissa er neste kommune i forhold til antall respondenter i utvalget og har svarprosent lik Steinkjer på 62%. Verdal har forholdsvis veldig få avgåtte representanter fra valget 2007, og kan vise til 100% svarprosent. Osen kommer dårligst ut med en svarprosent på 38.

Tabell 6 viser antall avtroppende representanter i forhold til antall medlemmer i kommunestyret i respektive kommuner. I tillegg til at Verdal kunne skilte med høyest svarprosent, ser vi at denne kommunen hadde betydelig lavere utskifte av representanter enn de andre kommunene ved valget 2007; bare 14%. I Steinkjer, Rissa og Osen består kommunestyrene etter valget av om lag 50% nye representanter.

Utdanning	k	m	tot	n
Grunnskole	9	5	6	2
Videregående skole	37	47	44	14
Til og med 4 år ved Høgskole/universitet	27	24	25	8
Mer enn 4 år ved Høgskole/universitet	27	24	25	8
	100	100	100	32

Tabell 7: Utdanningsnivå i utvalget. Prosentandel innen hver kategori for kjønn.

Tabell 7 viser utdanningsnivå for respondentene i undersøkelsen. Alle tall er prosentandeler, bortsett fra siste kolonne, n, som angir antall respondenter med angitt variabel. Tabellen viser at halvparten av nettoutvalget har universitet/høgskoleutdannelse, mens halvparten har grunnskole eller videregående skole. Det er grunn til å tro at frafall i undersøkelsen i noen grad korrelerer med utdanningsnivå. Per oktober 2006 hadde 5,7 % av alle kommunestyremedlemmer i Trøndelag høyere universitetsutdannelse² - i vår undersøkelse utgjør representantene med slik utdannelse 25% av utvalget. Med tanke på utvalgets størrelse, kan vi ikke peke på store forskjeller i utdanningsnivå mellom kjønn.

² Statistikk fra SSB: Kommunestyremedlemmer etter utdanning, kjønn og landsdel. 2003.
<http://www.ssb.no/emner/00/01/20/kommvalgform/arkiv/tab-2004-06-11-35.html>

Sivil status	k	m	tot	n
Gift/samboende	100	90,5	93,8	30
Enslig		9,5	6,2	2
Enke/enkemann				
Ingen av delene/vil ikke si				
	100	100	100	32

Tabell 8: Sivil status. Prosentandel innen hver kategori for kjønn. n = hele tall.

De fleste avtroppende representanter oppgir å leve i partnerskap: Alle kvinner i vårt utvalg er gift eller samboende, mens 9,5% av mennene oppgir å være enslige.

Omsorgsansvar	k	m	tot	n
Ansvar for barn mellom 0-5år	18	10	13	4
Ansvar for barn mellom 6-15 år	64	38	47	15
Ansvar for barn mellom 16-18 år	27	24	25	8
Ansvar for andre familiemedlemmer	9	14	13	4
Ikke omsorgsansvar				

Tabell 9: Omsorgsansvar. Prosentandeler.

Omtrent halvparten av alle representanter i utvalget totalt, har ansvar for barn 6-15 år (Tabell 9). 64% av de kvinnelige representantene i utvalget oppgir å ha ansvar for barn i denne aldersgruppen, mens 38% av mennene oppgir det samme. Bare 13% av det totale nettoutvalget oppgir å ha ansvar for småbarn eller andre familiemedlemmer.

Samfunnsengasjement	Kvinner			Menn					Tot
	26-40	41-55	56-65	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	
Politisk Parti	27	27	27	4,8	4,8	48	38	4,8	94
Fagforening	18	27	9,1			14	14		38
Saksorganisasjon							9,5		6
Deltatt i aksjoner, men ikke vært med i organisasjon						4,8			3
Medlem i 1-3 lag og foreninger	27		9,1	4,8	4,8	24	14		44
Medlem i mer enn 3 lag og foreninger	9,1	27				19	19	4,8	41
Andre arenaer	9,1	18	9,1			9,5	4,8	4,8	25
Nei, ikke aktiv									

Tabell 10: Samfunnsengasjement. Prosentandel innen hver kategori for kjønn. (Aldersgrupper som ikke er representert er ikke tatt med i denne og påfølgende tabeller). Merk: Respondentene kunne merke av på så mange samfunnsarena de selv ønsket. Tabellen angir derfor prosentandel av kvinnene/mennene som har merket av for hvert punkt i sær.

I spørreskjema ble respondentene bedt om å oppgi hvorvidt de hadde vært aktive i lokalsamfunnet de siste 10 årene, og i så fall på hvilke arena. Av tabellen over kommer det frem; at i tillegg til å delta i politikk er kommunestyrerepresentantene i stor grad aktive på andre områder. Slår vi sammen svarprosent for *Medlem i 1-3*, og *Medlem i mer enn 3 lag og foreninger*; ser vi at 85% av nettoutvalget også er aktive i lag eller foreninger. Av disse er altså 41% med i flere enn 3 lag eller foreninger. 94 % oppgir å ha vært aktive gjennom politisk parti, 38% også har vært aktive i fagforening. Ingen oppgir *ikke* å ha vært aktive i lokalsamfunnet. I gjennomsnitt har både kvinner og menn i utvalget krysset av for 2,5 stk arena hvor de har vært aktive.

Ser vi på aktivitet i forhold til kjønn, er lag og foreninger den arena som aktiverer både kvinner og menn i størst grad utenom parti - etterfulgt av fagforening. Videre oppgir 36% av kvinnene å ha vært aktive på *Andre arenaer*, mens dette gjelder for bare 19% av mennene. Fagforening aktiverer 54% av kvinnene mot 29% av mennene, mens menn er mer aktive i lag og foreninger enn kvinner: til sammen 91% mot 72% av kvinnene (uavhengig av antall foreninger).

Erfaring fra kommunestyrearbeid	Kvinner			Menn				
	26-40	41-55	56-65	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65
Gjennomsnitt	1,5	2,3	3,7	1	1	2,5	2,3	4

Tabell 11: Gjennomsnitt antall perioder erfaring fra kommunestyrearbeid. Kjønn og aldersgrupper.

Gjennomsnittlig erfaring: M= 2,4 for kvinner, M= 2,3 for menn. – Kvinner og menn i nettoutvalget har dermed like lang erfaring fra kommunestyreverv i antall perioder, målt ved gjennomsnitt. Gjennomsnittlig antall perioder erfaring stiger med alder.

Bakgrunn for førstegangs nominasjon	Kvinner			Menn					Tot
	26-40	41-55	56-65	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	
Tok selv kontakt									
Gjennom aktivitet i partiet	9	27	9			10	24	5	41
Gjennom aktivitet eller aksjoner i bestemte saker						5	10		9
Gjennom kommunale/lokale tillitsverv	9	9	9	5		10	14		28
Gjennom aktivitet i lag og foreninger	27	9				38	29	5	59
Gjennom personlig bekjente	18	18	18		5	14	14		41
Annet						5			3
Ingen formening									0

Tabell 12: Bakgrunn for første gangs nominasjon. Prosentandel innen hver kategori for kjønn og aldersgruppe.

Av tabell 12 kommer det frem at aktivitet i lag og foreninger trolig er det som i størst grad har vært årsak til at representantene første gang ble forespurt om å stille på politisk liste. Særlig er dette tydelig blant de unge kvinnene. Dernest ser vi at personlig bekjentskap har stor betydning,

og samlet sett den faktoren som har størst betydning for kvinnene på tvers av aldersgrupper. - Like stor betydning for nominasjon totalt sett, har aktivitet i parti. Her ser det imidlertid ut til å korrelere noe med alder, hvor bare representanter som er 41+ oppgir dette som bakgrunn for forespørsel. Ingen tok første gang selv kontakt med parti for å stille som kandidat.

Årsak til nominasjon 2003	Kvinner			Menn					Tot
	26-40	41-55	56-65	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	
Ba selv om å bli satt opp									
Ble anmodet om å stille og sa ja,	27	36	27	5	5	38	38	0	88
Ba om å få slippe, men ble ført opp likevel						5		5	6
Ble satt opp uten å være forespurt	9					5			6
Ikke sikker									

Tabell 13: Årsak til nominasjon 2003. Prosentandel innen hver kategori for kjønn og aldersgruppe.

Den overveiende direkte årsak til nominasjon er at folk har blitt anmodet/fått forespørsel om å stille på liste og takket ja til dette: 88% har blitt rekruttert på denne måten (Tabell 13). Dette gjelder totalt 91% av kvinnene og 86% av mennene. 10% av mennene har bedt om å få slippe, men oppgir å ha blitt satt opp likevel. Ingen av kvinnene oppgir å ha blitt satt opp mot sin vilje. Derimot finner vi ett tilfelle både blant menn og kvinner hvor respondentene oppgir å ha blitt nominert uten å ha blitt forespurt. 13% av det totale nettoutvalget har altså enten blitt oppført mot sin vilje, eller har ikke blitt forespurt.

Medlemskap i parti før 1.gangs nominasjon	Kvinner			Menn					Tot
	26-40	41-55	56-65	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	
0-4 år			9	5	5	19			22
5-10 år	18	9				19			22
Mer enn 10 år		27	18			10	29	5	44
Ble medlem etter at jeg ble nominert	9								3
Ikke medlem	9						9,5		9

Tabell 14: Medlemskap i parti før nominasjon. Prosentandel innen hver kategori for kjønn og aldersgruppe.

Nær halvparten, 44%, av nettoutvalget har vært medlem i mer enn 10år før de ble nominert på liste første gang. – Dette gjelder uavhengig av kjønn, men utelukkende for aldersgrupper fra og med 41 år.

Respondentene ble deretter bedt om å rangere hvilke egenskaper de anser som viktigst for at kommunestyret skal gjenspeile befolkningen. Spørsmålet var formulert slik:

Sett inn tall i en skala fra 1 til 6, der 1 betyr svært lite viktig og 6 betyr svært viktig, i forhold til hvor viktig du mener det er at kommunestyret gjenspeiler innbyggerne i kommunen når det gjelder:

Kjønn	<input type="text"/>
Alder	<input type="text"/>
Utdanning	<input type="text"/>
Yrke	<input type="text"/>
Sosial status	<input type="text"/>
Geografi	<input type="text"/>

Ingen formening

Dette spørsmålet ble tolket ulikt av respondentene. Intensjonen var at respondentene skulle sette inn tall i en skala fra 1-6 - dvs bruke alle seks tallene og fordele disse. Fåttallet (3) har laget en slik skala. De fleste benyttet derimot verdier fra en slik skala, og brukte f.eks flere 3-ere og/eller andre tall for å ”gi poeng” til angitt variabel. Det er dermed vanskelig å fremlegge en valid oppsummering av svarene på dette spørsmålet. – En pekepinn på respondentenes syn får man likevel ved å regne gjennomsnittlig verdi på hver variabel. Dette ble gjort for hver variabel på kjønn:

Prioriterte egenskaper ved sammensetting av kommunestyre	Kvinner	Menn
Kjønn	5,2	4,5
Alder	3,7	3,9
Utdanning	3,3	3,5
Yrke	3,7	3,4
Sosial status	3,1	2,9
Geografi	4,5	3,1
Ingen formening	1	0

Tabell 15: Prioriterte egenskaper i et kommunestyre. Gjennomsnitt.

Ut av dette kan vi lese at begge kjønn mener det er viktig at kommunestyret gjenspeiler samfunnet i forhold til representasjon av kjønn. Kvinnene ser ut til å legge noe mer vekt på variabelen kjønn i kommunestyre enn menn. Kvinnene finner at geografisk tilhørighet i kommunen er neste variabel som bør gjenspeiles i kommunestyret – mens menn mener alder er viktigere. Kanskje henger dette sammen med at vi blant mennene i utvalget fant spredning av respondenter i alle aldersgrupper, og at gjennomsnittsalderen her også blir noe høyere.

Del 2: Forventninger til deltakelse i kommunestyrearbeid

Del to i undersøkelsen hadde som mål å kartlegge representantenes forventninger da de gikk inn i kommunestyreverv. Forventningene ble altså beskrevet i fortid/en synkron fortelling, og må ses i lys av dette. Det fremkom omtrent lik fordeling på kjønn i forhold til forventninger om deltakelse i kommunestyrearbeid. Spesielt gjelder dette forventninger om å bidra til et bedre lokalsamfunn, til å få delta i interessante diskusjoner, til å få innflytelse på det som skjer i kommunen, bli tatt på alvor og til å få gjennomslag for meninger i egen partigruppe (Tabell 18-22 i vedlegg). Ved inngang til politisk verv oppgir både kvinner og menn generelt høye forventninger ved å krysse av for *i noen grad*, eller *i stor grad* på de fleste spørsmål. Alle respondenter forventet å få god oversikt og innsikt i lokale saker: De aller fleste forventet dette i stor grad; 78%, mens de resterende 22% forventet å få oversikt og innsikt i noen grad (Tabell 17 i vedlegg).

Flere kvinner (uavhengig av alder) enn menn forventer at de i noen grad vil få igjennom én eller flere saker (Tabell 16 i vedlegg). Dette gjelder samlet 82% av kvinnene, mot 57% av mennene. Derimot er det slik at totalt 19% av mennene i stor grad forventer å få igjennom saker. Blant menn ser vi at forventninger til egen evne til å få igjennom saker korrelerer med alder: Høye forventninger er tydeligst blant menn 41+. Samtlige menn under 41 år tror de i liten grad vil evne å få gjennomslag for egne saker.

Del 3: Erfaringer fra deltakelse i kommunestyrearbeid

Del tre av undersøkelsen skulle kartlegge representantenes erfaringer fra arbeid i kommunestyrene. Erfaringene viser seg i sterkere grad å korrelere med kjønn og alder: Svarene er derfor oppsummert i tabeller med kommentarer under.

I hvilken grad erfarte representanten å få gjennom én eller flere saker?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad		9,1		9				19		19	16
I noen grad	36,4	18,2	18,2	73			19	14,3	4,8	38	50
I liten grad		9,1	9,1	18	4,8	4,8	28,6	4,8		43	34
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker											

Tabell 23: Erfaring med å få gjennom saker. Prosentandeler.

Tabell 23 viser at 73% av kvinnene i noen grad opplevde å få gjennom én eller flere saker. 38% av mennene erfarte dette. Den største gruppen menn, 43%, har krysset av for at de i liten grad opplevde å få sine saker gjennom. Øverst i tabellen leser vi imidlertid at menn i flere tilfeller enn kvinner i stor grad opplevde å få saker gjennom.

Sammenligner vi forventninger i vedleggets Tabell 16, med erfaringene over, synker verdiene noe: Forventninger til å få igjennom saker var noe større enn erfaringene for begge kjønn, totalt sett. Det som ellers utmerker seg, er at menn i aldersgruppen 56-65 har gjort seg mer positive erfaringer enn forventet i forhold til å få igjennom saker. 4,8% av mennene (dvs én mann) hadde krysset av for forventning ”i stor grad” i denne aldersgruppen, mens 19% (fire menn) erfarte å faktisk få igjennom saker ”i stor grad”. Også kvinnene i aldersgruppen 26-40 hadde gjort seg noe bedre erfaringer enn forventet. For de andre aldersgruppene, uavhengig av kjønn var erfaringene dårligere, eller lik forventningene.

I hvilken grad erfarte representanten å få oversikt og innsikt i lokale saker?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	36,4	9,1	18,2	64			33,3	33,3	4,8	71	6
I noen grad		27,3	9,1	36	4,8	4,8	9,5	4,8		24	28
I liten grad							4,8			5	3
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker											

Tabell 24: Erfaring med å få oversikt og innsikt i lokale saker. Prosentandeler.

De fleste kvinner og menn i utvalget erfarte å få god oversikt og innsikt i lokale saker (Tabell 24). Også her ser vi at verdiene synker noe i forhold til Tabell 17 i vedlegg, som viste forventninger til dette: Respondentene fikk ikke så stor grad av innsikt og oversikt som forventet.

I hvilken grad erfarte representanten å bidra til å skape et bedre lokalsamfunn?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad		18,2		18			4,8			5	9
I noen grad	27,3	18,2	18,2	64			14,3	38,1	4,8	57	59
I liten grad	9,1	0	9,1	18	4,8	4,8	23,8			33	28
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker							4,8			5	3

Tabell 25: Erfaring med å skape et bedre lokalsamfunn. Prosentandeler.

I forhold til erfaringer med å bidra til å skape bedre lokalsamfunn, stemmer dette enda noe dårligere overens med forventningene: Totalt 38% av utvalget forventet å bidra til dette i stor grad i vedleggets Tabell 18, mens 9 % opplevde dette bidraget ifølge Tabell 25. 3% av det totale utvalget forventet å bidra til et bedre lokalsamfunn i liten grad, mens hele 28% erfarte sin deltakelse slik. Verdiene faller omtrent likt for begge kjønn fra Tabell 18 til Tabell 25.

I hvilken grad erfarte representanten å delta i interessante diskusjoner?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	18,2	9,1	18,2	45			23,8	23,8	4,8	52	50
I noen grad	18,2	27,3	9,1	55	4,8	4,8	23,8	14,3		48	50
I liten grad											
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker											

Tabell 26: Erfaring med å delta i interessante diskusjoner. Prosentandeler.

Både kvinner og menn i utvalget fra de fire kommunene, erfarte i noen eller stor grad å få ta del i interessante diskusjoner. Sammenlignet med forventningene (Tabell 19), er det noen færre erfaringer enn forventninger på variabelen *i stor grad*. – Noe som gir større utslag på *i noen grad* i tabellen over. Ingen har altså erfart å få ta del i interessante diskusjoner *i liten grad*, selv om én representant forventet (Tabell 19). Ingen store utslag på kjønn.

I hvilken grad erfarte representanten å få innflytelse på det som skjedde i kommunen?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	9,1	9,1		18			14,3	9,5	4,8	29	25
I noen grad	27,3	27,3	27,3	82			9,5	28,6		38	53
I liten grad					4,8	4,8	19			29	19
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker							4,8			5	3

Tabell 27: Erfaring med å få innflytelse på det som skjer i kommunen. Prosentandeler.

Ser vi på siste kolonne, viser Tabell 27 samme tendens som tabellene over: Erfaringene samsvarer ikke helt med forventningene – med negativt fortegn. Dette gjelder i noen lunde samme grad for begge kjønn. Tabell 27 skiller seg ut ved at mennene bidrar til at 29% av utvalget opplevde å få innflytelse på det som skjer i kommunen *i liten grad*. Ingen ventet dette

i liten grad i Tabell 20 (vedlegg). Vi ser videre at det er menn i de yngste aldersgruppene, <55, som oppgir liten grad av erfaring med å få innflytelse. De eldste aldersgruppene hos menn erfarte det de forventet; nemlig å få innflytelse i stor eller noen grad. Kvinnene erfarte også som forventet, med unntak av den yngste aldersgruppen, 26-40 år; hvor erfaringene mer endte på *i noen grad*, enn *i stor grad*, som forventningene tilsa i Tabell 20.

I hvilken grad erfarte representanten å bli tatt på alvor?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	18,2	18,2		36			23,8	23,8	4,8	52	47
I noen grad	18,2	18,2	18,2	55		4,8	14,3	14,3		33	41
I liten grad			9,1	9	4,8		4,8			10	9
Ikke i det hele tatt							4,8			5	3
Ikke sikker											

Tabell 28: Erfaring med å bli tatt på alvor. Prosentandeler

I tråd med resultatene fra Tabell 27 og Tabell 23, viser Tabell 28 at menn i aldersgruppen 56-65 opplevde å bli tatt mer på alvor enn de forventet. Totalt sett ser vi at vel halvparten av mennene i utvalget har erfart å bli tatt på alvor i stor grad, mens vel halvparten av kvinnene opplevde å bli tatt på alvor i noen grad. Det er kvinner i de yngste aldersgruppene <55 som oppgir å ha blitt tatt på alvor i stor grad. Kvinners forventninger til å bli tatt på alvor totalt sett, samsvarer godt med deres forventninger (Tabell 21 i vedlegg). Relativt få i utvalget opplevde i liten eller ingen grad å bli tatt på alvor (Tabell 28).

I hvilken grad erfarte representanten å få gjennomslag for synspunkt i partiet	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	18,2			18			23,8	19	4,8	48	38
I noen grad	18,2	36,4	18,2	73		4,8	19	19		43	53
I liten grad			9,1	9	4,8		4,8			10	9
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker											

Tabell 29: Erfaring med å få gjennomslag for synspunkt i partigruppen. Prosentandeler.

30 % flere av mennene enn av kvinnene i utvalget erfarte å få gjennomslag for synspunkter i partigruppen i stor grad (Tabell 29). Totalt sett opplevde de fleste, 53% å få gjennomslag i noen grad, ettersom kvinnene drar opp scoren her med 73%. For kvinnenes vedkomne fikk de noe mindre gjennomslag enn forventet i Tabell 22 – hvor 27% forventet dette i stor grad. Som i tabellene over, fikk menn i de eldste aldersgruppene en positiv overraskelse; de fikk mer gjennomslag i eget parti enn ventet (Tabell 22 i vedlegg). Samtidig ser vi også her at yngstemann i utvalget fikk dårligere erfaring/mindre gjennomslag enn forventet, mens de yngste kvinnene fikk like bra eller bedre gjennomslag enn forventet.

Ettersom utvalget er relativt lite, gjør enkeltpersoners svar stort utslag i tabellene. Personlige egenskaper eller subjektive erfaringer kan dermed tenkes å prege analysene. - Enkelte tendenser i forhold til forventninger kontra erfaringer har imidlertid vært klare i alle tabeller over, og bør kunne være gjenstand for diskusjon.

Tilbakemelding på arbeidet som kommunestyrerepresentant

Partigruppen:

Fikk representanten tilbakemelding fra partigruppen på arbeidet som folkevalgt.	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
Nei	9,1	9,1	9,1	27	4,76	4,76	23,8	0	0	33	31
Ja	27,3	27,3	9,1	64	0	0	19	33,3	4,76	57	59
Mye			9,1	9	0	0	4,76	4,76	0	10	9

Tabell 30: Tilbakemelding fra partigruppen. Prosentandeler

Tabell 30 viser resultater fra spørsmål om hvorvidt representantene opplevde å få tilbakemelding fra partigruppen på sitt arbeid som folkevalgt. Siste kolonne viser at 59% av utvalget opplevde å få tilbakemelding. Ser vi nærmere på kjønn, opplevde forholdsvis noen flere kvinner enn menn å få tilbakemelding fra partigruppen. Rundt 30% for begge kjønn opplevde ikke å få tilbakemelding, mens bare ca 10% opplevde å få mye tilbakemelding. Ser vi på alder; er det igjen i stor grad de yngste kvinnene, og de eldste mennene som gjør seg gode erfaringer; som oppgir å få tilbakemelding fra partigruppen.

Hvordan representanten i hovedtrekk opplevde parti - gruppens tilbakemelding	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
Stort sett positiv	27,3	9,1	9,1	50			14,3	28,6		43	44
Begge deler	9,1	27,3	9,1	45	4,8		14,3	9,5	4,8	33	38
Stort sett negativ											

Tabell 31: Tilbakemeldingens karakter. Prosentandeler

Tabell 31 viser først og fremst at ingen i utvalget stort sett opplevde å få negativ tilbakemelding fra sin partigruppe. Videre kommer det frem at en liten overvekt av respondentene oppgir stort sett å ha fått positiv tilbakemelding fra partigruppen; 50% av kvinnene, og 43% av mennene. Resten av utvalget oppgir å ha fått både positiv og negativ tilbakemelding. 6 personer hadde unnlatt å svare på spørsmålet. Igjen ser vi korrelasjon med variabelen alder: Spesielt kvinner 26-40 og menn 56-65 oppgir å ha fått stort sett positiv tilbakemelding fra partigruppen.

Gruppeleder

Representantene opplevde at gruppeleder generelt:	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
Støttet representanten	27,3	18,2	18,2	64		4,8	38,1	28,6	4,8	76	72
Motarbeidet representanten	9,1			9			4,8			5	6
Var likegyldig		18,2	9,1	27	4,8		9,5	9,5		24	25
Ingen formening											

Tabell 32: Gruppeleders generelle tilbakemeldning. Prosentandeler

Respondentene i undersøkelsen opplever i stor grad generelt å ha blitt støttet av sin gruppeleder: hele 72%. Denne erfaringen gjelder for begge kjønn, med noe prosentvis overvekt hos menn. Rundt 25% av kvinnelig og mannlige representanter opplevde at gruppeleder generelt var likegyldig. I enkelttilfeller, for begge kjønn, kan vi se at gruppeleder generelt beskyldes for å ha motarbeidet representanten.

Representanten opplevde at gruppeleder i én eller flere saker som var viktige for ham/henne:	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
Støttet representanten	9,1	9,1	18,2	36			28,6	23,8	4,8	57	50
Motarbeidet representanten	9,1			9			4,8	9,5		14	13
Var likegyldig		9,1		9			4,8	4,8		10	9
Ingen formening	18,2	18,2	9,1	45	4,8	4,8	14,3			24	31

Tabell 33: Gruppeleders tilbakemeldning i spesielle saker. Prosentandeler.

50% av utvalget opplevde å bli støttet av gruppeleder også i enkeltsaker som representantene fant viktige (Tabell 33). Dette gjelder en del flere menn enn kvinner, og det var menn >40 år som oppga å oppleve støtte fra gruppeleder i enkeltsaker. Mange, deriblant den største grupperingen kvinner med 45% hadde ingen formening om dette spørsmålet.

Andre politikere

Representanten opplevde at andre politikere i én eller flere saker som var viktige for ham/henne:	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
Støttet representanten	27,3	27,3	18,2	73			28,6	28,6	4,8	62	66
Motarbeidet representanten							9,5	9,5		19	13
Var likegyldig		9,1	9,1	18				4,8		5	9
Ingen formening	9,1			9	4,8	4,8	9,5			19	16

Tabell 34: Andre politikeres tilbakemeldning. Prosentandeler

I forhold til andre politikere, opplevde 66% av utvalget støtte også fra slike i enkeltsaker. I størst grad gjelder dette kvinner på tvers av aldersgrupper, men igjen også menn >40 år. Ingen kvinner opplevde å bli motarbeidet i viktige saker å bli motarbeidet av andre politikere, mot 19% av mennene. Til sammen ser vi i siste kolonne at 16% av utvalget ikke hadde noen formening om dette – men at dette gjelder bare ett enkelttilfelle for kvinnene. De av kvinnene som ikke opplevde å få støtte fra andre politikere, oppgir i størst grad at disse var likegyldige.

Gjenvalg

Planla representanten på noe tidspunkt å ta gjenvalg?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
Ja	36,4	9,1	18,2	64			28,6	19	4,8	52	56
Nei		27,3	9,1	36	4,8	4,8	19	19		48	44
Husker ikke											

Tabell 35: Planer om gjenvalg. Prosentandeler

Denne rapporten omhandler svar fra kommunestyrerepresentanter som etter eget eller partiets ønske gikk av etter valget høsten 2007. – De ønsket selv ikke å bli nominert, fikk ikke forespørsel, eller ble ikke renominert på nominasjonsmøtet. Likevel ser vi av Tabell 35 at over halvparten av disse; 56% på noe tidspunkt i perioden planla å ta gjenvalg. Dette gjelder 52% av mennene og hele 64% av kvinnene. I størst grad var det kvinner 26-40 som planla gjenvalg, - men som altså ikke ble nominert. Menn i de yngste aldersgruppene vurderte ikke gjenvalg, mens også mange menn 41-55 planla gjenvalg.

Hvorfor representanten ikke sto på liste ved valget 2007	Kvinner			Menn					Tot
	26-40	41-55	56-65	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	
Valgte selv ikke å stille til gjenvalg	36	36	27	4,8	4,8	47,6	28,6	4,8	94
Fikk ikke forespørsel/ble ikke nominert							9,5		6

Tabell 36: Direkte årsak til representantens fravær på politiske lister, kommunevalget -07. Prosentandeler

To menn i utvalget, begge i aldersgruppen 56-65 fikk ikke forespørsel om å stå på liste ved valget – mens resten av utvalget, 94%, selv valgte *ikke* å stille til gjenvalg. Dette tiltross for at over halvparten planla dette på noe tidspunkt i følge Tabell 35.

I oppfølgings spørsmål i spørreskjema, kom det frem at én av respondentene som ikke ble nominert hadde ønsket å stille om han fikk forespørsel.

Når i perioden representantene bestemte seg for ikke å stille til gjenvalg?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
Hadde bestemt på forhånd		18,2	9,1	30		4,8	4,8	9,5	4,8	24	25
I løpet av det første året		9,1		9	4,8					5	6
Omtrent midtveis		9,1		9			14,3	9,5		24	19
Mot slutten av perioden	18,2		18,2	36			14,3	4,8		19	25
Under nominasjonsprosessen	9,1			9				4,8		5	6
Husker ikke								4,8		5	3

Tabell 37: Tidspunkt for valg om gjenvalg. Prosentandeler

Som Tabell 37 viser, er slutten av perioden avgjørende når beslutning om gjenvalg skal tas: Totalt 25% bestemte seg for ikke å ta gjenvalg på dette tidspunktet. Like mange hadde imidlertid bestemt seg før de gikk inn som kommunestyrerepresentant for perioden 2003-2007. Ser vi nærmere på kjønn, ser vi at slutten av perioden var mest avgjørende for kvinnene, mens de fleste av mennene som ikke på forhånd hadde bestemt seg, besluttet ikke å ta gjenvalg midtveis i perioden. Legger vi sammen svar for de tre siste, øverste kolonnene finner vi at 50% av utvalget hadde bestemt seg for ikke å ta gjenvalg midtveis i perioden.

På bakgrunn av resultatene fra Tabell 35-37, er det interessant å se hvorfor representantenes valg om ikke å ta gjenvalg ble som de ble. Dette kommer frem av Tabell 38. I skjema kunne representantene krysse av for det antall forhold de selv måtte ønske.

Hvorfor stilte ikke representanten til gjenvalg?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
Så ingen resultater av egen deltagelse		9,1	9,1	18			9,5			10	13
Fikk ikke gjennomslag i eget parti							4,8	4,8		10	6
Lokalpolitikken handlet ikke om det jeg syntes er vesentlig		18,2		18			9,5	4,8		14	16
Standpunktene mine ble ikke respektert								9,5		10	6
Jeg har gjort min del av samfunnsplikten		18,2	9,1	27		4,8	23,8	9,5	4,8	43	38
Arbeidet som folkevalgt var kjedelig						4,8	4,8			10	6
Orker ikke maktspeillet	9,1	18,2		27	4,8	4,8	19	19		48	41
Kommunene har for lite handlingsrom			9,1	9		4,8	19	4,8		29	22
Større muligheter for å realisere politiske mål andre steder		18,2		18			4,8	19		24	22
Tar for mye tid	18,2	18,2	27,3	64	4,8	4,8	19	9,5		38	47
Fått barn	9,1			9	4,8					5	6
Flyttet											
Var ikke ønsket av partiet								4,8		5	3
Annet	18,2		9,1	27			4,8	9,5		14	19
Ingen spesiell grunn											

Tabell 38: Bakgrunn for valg om ikke å nomineres. Prosentandeler. Merk: Respondentene kunne merke av for så mange grunner de selv ønsket. Tabellen angir derfor prosentandel av kvinnene/mennene som har merket av for hvert punkt i sær.

Ingen har oppgitt flytting som årsak for ikke å ta gjenvalg. – Og ingen har heller unngått å nomineres uten noen spesiell grunn. Vi ser at kvinnenenes overveiende årsak til ikke å stille til gjenvalg, er at deltakelse i kommunestyre tar for mye tid. 64% av kvinnene har oppgitt dette som grunn – 38% av mennene. Menns største enkeltstående årsak, hvor 48% av mennene har svart; er at de ikke orker maktspeillet. Sammenlignet med kvinnene, finner vi at ”bare”27% av kvinnene oppga maktspeillet som årsak til ikke å fortsette. *Jeg har gjort min del av samfunnsplikten* brukes som argument av kvinner og enda flere menn, - for begge kjønn i størst grad av aldersgruppen 41-55. Merkbart flere menn enn kvinner gir seg fordi de opplever at kommunene har lite handlingsrom, mens begge kjønn i flere tilfeller oppgir at det er større muligheter for å realisere politiske mål andre steder. Ett tilfelle for hvert kjønn oppgir det å ha fått barn som årsak til å trekke seg tilbake. Totalt 16% av utvalget oppgir ikke å stille til gjenvalg fordi lokalpolitikken befattet seg med, for representantene, uvesentlige saker. 27% av kvinnene oppga også andre årsaker til ikke å stille til gjenvalg, 14% av mennene. Bare menn, 10%, har oppgitt det å ikke få gjennomslag i eget parti, som grunn til å slutte.

Hvilke lokale faktorer kunne bidratt til gjenvalg?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
Bedre tid	27,3	18,2	27,3	73	4,8	4,8	19	14,3		43	53
Økt forståelse fra egen familie		9,1	9,1	18							6
Økt forståelse fra andre politikere for egen arbeids - og familiesituasjon	18,2	9,1		27							9
Endringer i møtetider	9,1	9,1		18			9,5			10	13
Tilrettelegging av møter i forhold til arbeids - og familiesituasjon (eks. barnepass)	27,3	9,1		36			9,5			10	19
Økt tillit fra partiet	9,1	9,1		18				19		19	19
Andre faktorer:		9,1	9,1	18			4,8	9,5	4,8	19	19

Tabell 39: Faktorer som kunne endret kandidatenes valg om gjenvalg. Prosentandeler

For begge kjønn og alle aldersgrupper er *Bedre tid* en faktor som kunne fått representantene til å stille til gjenvalg. Dette gjelder i større grad kvinner enn menn; 73% mot 53%. 36% av kvinnene oppgir at bedre tilrettelegging av møter i forhold til arbeids - og familiesituasjon (eks. barnepass) kunne bidratt til gjenvalg. For kvinners vedkomne er økt forståelse fra andre politikere for egen arbeids - og familiesituasjon neste faktor som blir vektlagt, med 27%. Ingen menn, men 18% av kvinnene hadde ønsket økt forståelse fra egen familie. Like mange kvinner hadde ønsket endring i møtetider, mot 10% av mennene. Etter *Bedre tid*, er *Tilrettelegging av møter i forhold til arbeids - og familiesituasjon (eks. barnepass)*, *Økt tillitt fra partiet* og *Andre faktorer* de faktorene menn viser til dersom de skulle vurdert gjenvalg.

Dersom vi summerer antall faktorer det er krysset av for; finner vi at kvinnene i gjennomsnitt har krysset av for to forhold som måtte ha vært endret for gjenvalg, mens mennene i gjennomsnitt har krysset av for én faktor.

Tilslutt i spørreskjema, ble respondentene oppfordret til å utdype hvilke andre faktorer som kunne bidratt til gjenvalg. Svarene er gjengitt i tilfeldig rekkefølge under:

Kvinner:

Faste møtetider slik at man vet når møtene er ferdige. Møtestruktur; avslutte til avtalt tid. Vikar/avløsning på jobb, slik at ikke arbeid hopper seg opp. Bedre tilrettelegging fra arbeidsplass, arbeid hopper seg opp.

Menn:

Liker ikke arbeidsformen: Politikk handler om å planlegge bak andres rygg. Maktkamp. Respekten for politikere er borte. Det meste er bestemt på forhånd. Det lyges over en lav sko. For lite tid til jobb. Opplevde å møte meg selv i døra ettersom jeg jobber i forvaltningen. Økonomisk godtgjørelse for politisk arbeid. Bedre forutsigbarhet i rammebetingelsene for kommunene. Jeg prioriterer andre former for frivillig arbeid. Alder.

VEDLEGG

I hvilken grad forventet representanten å få gjennom én eller flere saker?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad		9,1		9			9,5	4,8	4,8	19	16
I noen grad	27,3	27,3	27,3	82			28,6	28,6		57	66
I liten grad					4,8	4,8	4,8	4,8		19	13
Ikke i det hele tatt							4,8			5	3
Ikke sikker	9,1			9							3

Tabell 16: Forventninger om å få igjennom saker. Prosentandeler.

I hvilken grad forventet representanten å få oversikt og innsikt i lokale saker?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	27,3	27,3	18,2	73	4,8		38,1	33,3	4,8	81	78
I noen grad	9,1	9,1	9,1	27		4,8	9,5	4,8		19	22
I liten grad											
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker											

Tabell 17: Forventninger om å få oversikt og innsikt i lokale saker. Prosentandeler.

I hvilken grad forventet representanten å bidra til å skape et bedre lokalsamfunn?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	27,3	18,2		45			14,3	14,3	4,8	33	38
I noen grad		18,2	27,3	45	4,8	4,8	23,8	23,8		57	53
I liten grad							4,76			5	3
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker	9,1			9			4,8			5	6

Tabell 18: Forventninger om å bidra til å skape et bedre lokalsamfunn. Prosentandeler.

I hvilken grad forventet representanten å få delta i interessante diskusjoner?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	27,3	18,2	18,2	64			28,6	28,6	4,8	62	63
I noen grad	9,1	18,2	9,1	36	4,8	4,8	14,3	9,5		33	34
I liten grad							4,8			5	3
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker											

Tabell 19: Forventninger om å få delta i interessante diskusjoner. Prosentandeler.

I hvilken grad forventet representanten å få innflytelse på det som skjedde i kommunen?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	18,2	9,1		27			23,8	9,5	4,8	38	34
I noen grad	9,1	27,3	27,3	64	4,8	4,8	19	28,6		57	59
I liten grad											
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker	9,1			9			4,8			5	6

Tabell 20: Forventninger om å få innflytelse på hva som skjer i kommunen. Prosentandeler.

I hvilken grad forventet representanten å bli tatt på alvor?	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	27,3	9,1		36			23,8	14,3	4,8	43	41
I noen grad		27,3	27,3	55	4,8		23,8	23,8		52	53
I liten grad						4,6				5	3
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker	9,1			9							3

Tabell 21: Forventninger om å bli tatt på alvor. Prosentandeler

I hvilken grad forventet representanten å få gjennomslag for synspunkt i partiet	Kvinner				Menn						Tot
	26-40	41-55	56-65	Tot K	18-25	26-40	41-55	56-65	> 65	Tot M	
I stor grad	18,2	9,1		27			4,8	23,8	4,8	33	31
I noen grad	9,1	27,3	27,3	64	4,8	4,8	42,9	14,3		67	66
I liten grad											
Ikke i det hele tatt											
Ikke sikker	9,1			9							3

Tabell 22: Forventninger om å få gjennomslag for synspunkt i partigruppen . Prosentandeler.